

בעזרת השם יתברך

קונטרס
מצב הניקור
בארצות הברית

חלק ג' והוא:

קול קורא'ס שיצאו לאור לרבבות אלפי ישראל
הנאמנים לה' ותורתו יושבי ארצינו הקדושה, אירופע,
אוסראליע, וקאנאדא ועיירות שונות שבארצות הברית,
ראשי ישיבות ומנהלי מוסדות לחינוך הבנים ובנות,
עוד יבואר בו בבירור גמור, איך שרבנים יכולים לטעות,
וגם רבים יכולים להכשל

יצא לאור על ידי

בית המדרש הלכה למעשה ללימוד שחיטה וניקור ואו"ה
רחוב אלישע 2 בני ברק

חודש שבט תשמ"ו

ברוקלין נוא יארק

לכבוד רבבות אלפי ישראל הנאמנים לד' ותורתו יושבי ארצינו הקדושה,
 אייראפע, ואוסטראליע, וקאנאדע.
 ועיירות שונות שבאמריקע.

כבר נודע בשער בת רבים השערורי' הגדולה בענין רבת ההזנחה של ניקור
 החלב במדינת אמעריקע, וצירפנו כאן קונטרס שיצא ע"י ביהמ"ד הלכה
 למעשה ומשם יראה המעיין עד כמה שלט הקלקול במקצוע זו.

בהקונטרס ימצאו הערכה שלימה בביאור מקיף כמות ההזנחה והסיבות
 שגרמו לזה, ונחוץ מאד מאד גם לדרי שאר ארצות באשר שבזה"ז נתברו
 בכמות גדולה הולכי ארחות הנוסעים ממדינה למדינה ומעיר לעיר, ובלי
 יודעים יפלו לפח מוקשים להכשל ח"ו באכילת חלב שאיסורו מה"ת ועונשו
 בכרת ולכל העם בשגגה.

ואשר ע"כ לא חסכנו על גודל העמל וריבוי ההוצאות שעולים לזון רב
 להדפיס ולהפיץ הקונטרס זידון על פני תבל הנותנת סקירה כללית לגודל
 הקלקול השוררת במצב החלב באמעריקע. למען ידעו כל שנגע יראת ד' בלבו
 להזהר כאשר ידרך כף רגלו על אדמת אמעריקע להתרחק בתוקף מזאכילת
 בשר בהמה ואז סמוך לבו לא יירא שיכשל באכילת חלב.

וזאת למודעי כי הקונטרס נערך אחר התבוננות עמוקה התיישבות
 מרובה, והתייעצות עצומה עם מנקרים הרבה, וגם רבנים יושבי על מדין,
 ונמנו וגמרו כולם פה אחד כי לו נאה כי לו יאה להיות נפוץ על כל קצות
 תבל למען הציל ישראל קדושים זרע אברהם יצחק ויעקב מאמיניו בני
 מאמינים מכשלוך החמורה ונוראה הלזו, עד שיתקיים בנו ומלאה הארץ דעה
 את ד' כמים לים מכסים.

ראוי לשים לב על הנרשם בפנים כמה פעמים, כי הנאמר בתוך הקונטרס
 כוללות גם שכונות היותר חרדיות שבאמעריקע כמו וויליאמסבורג —
 מאנסי — בארא-פארק ועוד.

ג.ב. כבר הגיעה אלינו הידיעה המשמחת שנתעוררו כבר בע"ז כמה רבנים
 וגם רביים והפקידו לתלמידיהם וחסידיהם לבל יגעו לבשר בהמה קצת
 העבירו קול במחנה, וקצתן מגלין כן בצנעה מפה לאזן, וכולם לבס לשמים.
 לתועלת הענין אנו מציעין כאן רשימה קצרה מתוכן הקונטרס על מה
 אדניו הטבעו.

(א) מוכרים ואוכלין חלק מאחוריים דבר שלא נהג מעולם באונגארן,
 ועוד, בקפידא גדולה.

(ב) מנקרים אחוריים ואין יודעין כלום, ובלי קבלה על אחוריים, ובלי
 השגחה.

(ג) מנקרים הקדמי בלי קבלה ובלי ידיעה נכונה, ובהתרשלות מרובה.

(ד) משאירין במדה גדושה חלב דאורייתא ודרבנן.

(ה) משאירין חלב, קרומים, וגידין.

(ו) אין השגחה על הניקור.

(ז) אין הרבנים נותני ההכשר יודעין כלום בניקור וסומכין על וקצב

המנקר.

ח) נתגלה בפומבי לפני צבור גדול הזנחה שבניקור במדה.

ט) מורא הקצבים על הרבנים, ולא להיפוך.

י) זעקת נוראות בוקעות רקיעים מגדולי המנקרים שבדורינו הזועקין מרירות על שנתוודע להם בגביית עדות כי אוכלים חלב באמעריקע.

יא) נוסחי גביית עדות שנשלח לנו מאמעריקע ממה שראו מנקרים גדולים בעיניהם על הבשר.

יב) החובה הגדולה על כל ירא אלקים לברוח אפילו מספק מכשול חלב להנצל מיום המר והנמהר.

יג) החורבן הגדול היוצא ע"י לומדי ניקור מספרים בלי שימוש מגדולי המנקרים.

יד) המכשול העצומה לרב או בית דין לתת קבלה למנקרים בדליכא חד מתרי: א) שהרב למד ועסק בעצמו כמה שנים בניקור תחת פיקוח מנקרים שיש להם קבלה בהשתלשלות מגאון וצדיק מפורסם בחכמתו ויראתו, ויש לו קבלה על ידיעתו. ב) מנקר שיראתו קודמת לחכמתו שלמד ועסק כמה שנים תחת ביקורת של מנקרים שיש להם קבלה בהשתלשלות וכיו וקיבל מהם כתב שיודע מלאכתו הדק היטב הן בחלק הקדמי והן בחלק אחוריים, והוא ינסה המנקרים החדשים יראי השם לוקחי קבלה ויעיד על ידיעתו, ועל פיו יחתמו הרבנים שראוי לעסוק במלאכת הניקור.

טו) ביאור מכשול היוצא בדליכא השגחה על הניקור.

טז) ביאור מכשול היוצא כשהקצב הוא המנקר, ולא כנהוג מקדמת דנא שניקור הוא מלאכה בפ"ע כמו השוחט בשחיטתו, ובודק בבדיקתו.

יז) גדולי וגאוני המנקרים שבירושלים יחס קבלתם עד לבית דינו של הגה"ק מהרי"ל דיסקין זצוקל"ל, והגה"ק מהר"ש סאלאנט זכ"ל. וקבלה כזה ליכא כהיום בכל העולם כולו. וכל מעשיהם בספרים נדפסו כל פרט ופרט, קוץ וקוץ.

יח) לפי דברי המנקרים באמעריקא: היי באונגארן עשירות מנהגים, (ואינו מזכר בשום ספר) היו גם מנהגים שונים בחלק אחוריים, (אע"ג שלא השתמשו ואכלו אותה) וכל הצועק "כך וכך מנהג אונגארן" ידו על העליונה, (אע"ג שאי"ל כתב קבלה, לראי, בידו) ואע"ג שמעיד דבר זה אחר שנתפס כגנב על הזנחת חלב, (מ"מ נאמן להרחיק עדותו שכך נהגו באונגארן) וא"צ להעיד רק שכך נהג הוא בעצמו באונגארן וכבר נאמן (דבר שנעולם נחשב לחוכא ואיטולוא) ועל אלו יסמכו קהל ועדה מישראל (כמבואר בפנים).

יט) אם יש אולי מנקר שי"ל קבלה בכתב מבי"ד באונגארן עדיין ערבך ערבא צריך על שני דברים א) אם הבי"ד ידעו לנקר (דגם באונגארן שררה הזנחה גדולה, ע"י בפנים בשם גבעת פנחס), ב) אם מה שעושה כאן בניקור ע"ז קיבל קבלתו. כי בכתב הקבלה אין מבואר כיצד להתעסק, משא"כ בסדר הניקור בירושלים כל מעשיך בספר נכתבין. (כנ"ל).

כ) מצרכים הנקראין סאלאמ"י - ווארשטע"ן - ובאלא"ן. מצבן עוד יותר גרוע פי כמה, ומכילין ריכוז ששה דברים שכי"א בפ"ע וזרמת חולי הידוע ב"מ ורח"ל.

לכבוד ראשי ישיבות ומנהלי מוסדות לחינוך הוננים או בנות הע"י.

נוכחנו לדעת כי בידי ראשי ומנהלי המוסדות תלוי חלק גדול מנפשות וגופות של ישראל קדושים להביאן לחיי העוה"ב או ח"ו.....

לפי סדרי החיים שבימינו אלה מתחנכים הבנים והבנות בשנות ילדותן ובגרותן במוסדות התורה והחינוך, ובצירוף למזון הרוחני שסופנים משם, נזונין עוד גם בגשמיות ע"י ארוחת צהרים (לאנט"ש) ועפ"י רוב גם טעודת הבקר (ברעיקפעס"ט) שהונהג זה איזה שנים.

אחר החקירה והדרישה הקלועה מעמל וטורח רב של דיינים ומוקרים תחת פיקוח רבנים עלה בידינו להוציא קונטרס המעריך מצב ניקור חלב: בשר בהמה באמעריקע שבתוכן וויליאמסבורג, בארא פארק, מאנסי, ועוד. (וצירפנו כאן טופס מהקונטרס).

למותר להדגיש כי אחר עיון במתינות בהקוני ימצא המעיין כי הואכל בשר בהמה כעת באמעריקע מכניס נשמתו נפשו ורוחו לסכנה של כריתתה ואבדון מעוה"ז ועוה"ב, וגם הגוף בעצמו בסכנה זו עומדת כי אכילת חלב עונשו בכרת הכוללת בכריתת הגוף מחיי עוה"ז וכריתת הנשמה נחיים הנצחיים.

ברם רוצין אנחנו לעורר לבב ראשי המוסדות כי אחריות הגדולה הרובצת עליהם בפיטום מזון לילדים שיתעלו בכשרותן במהודר שבמהודרין רבתה פי אלף מאחריות שאר אנשים שהרי מאות נפשות מישראל נזונין תחת פיקוחם יום יום, במשך שנים הרבה, וידוע עוד שיותר משפיע מזון הילד בתחילת חינוכו בשנות ילדותו שהם ימי העלייהו מאח"כ.

ועכשיו אם יקחו הראשים ומנהלים מעט פנאי להתבונן קצת בענין זה יראו כי על כתפם מונח חבילות חבילות של רבבות רבבות כזיתים חלב שנתפטמו ילדי ישראל שלא טעמו טעם חטא על ידן, באשר נפוץ להאכיל סאלאמ"י או פרענקפורטער"ס לסעודת צהרים (לאנט"ש) וכבר נתבאר (בקונטרס המצורף) שמאכל זה מכילה כמות גדול של חלב גמור וחמור יותר מסתם בשר בהמה הנמכר בשוק.

ועוד לו זאת שעפ"י האינפארמאציע ממשרד הבריאות (Fosd & Drjg Asdn.) יש באכילת סאלאמי מוזג של ששה דברים שכ"א לעצמו גורם גדול לחולי הידוע רח"ל (מבואר בהקונטרס).

מסקנת הדברים שביד מנהלי המוסדות לזכות הרבים ולסלק משלחן הטהור של צעירי צאן קדשים מצרכי מזון כסאלאמי — פרענקפורטער — פאסטאראמי — ודומיהן המאבדין גופן ונשמתן של ישראל, ולמלאות מקומן בדברים טהורים וכשרים בתכלית, ובוה יהי לבס בטוח שלא יאונה לחן כל און.

ולעומת זאת אם ממשיכין להאכיל סאלמי יצא שבמוסד שיש בו ג' מאות צעירים יצטרף חשבון פיטום החלב שמכיל שיעור אכילתן (יש בידינו וחשבון קרוב) ג' מאות זיתים חלב ביום אחד שהוא (במקום שאוכלין בכל יום את זה 1500 זיתים חלב לשבוע, 6,000 כזיתים לחודש, וחשבון 60,000 כזיתים לעשר חדשים שבשנה, וממנו תחשב להשאר.

וכל ישר הולך יבין אשר פיטום כמות גדול כזאת לגופות צאן קדשים
שלא טעמו טעם חטא ואשר הבל פיהם מקיים העולם, אין מעלימין עין של
מעלה ממנו ועל כל שעורה ושעורה עתיד ליתן את הדין ועונשו מי ישער.
עד המשכיל ישים ללבו כל זאת, ולא יקל בכל זה כי בנפשו הוא כמ"ש
בסי' רב טבחיא (ה' ניקור) שהמכשיל אחרים בחלב ידע כי הוא נותן נפשו
ונפש ביתו בעירבון.

ולא זו בלבד שמתפטמין על ידו באכילת איסור אף גם זאת שגרמא
בניזקין הוא על תוצאותיה הנוראות כמ"ש הפר"ה זרי"ד סי' פ"א שענין
יוצאין הילדים לתרבות רעה והן הן עזי פנים שבדור, זידוע שבחשבון עילאה,
הכל על חשבון הגורם נחשב.

דעו כי הזהרנוכם! ואנו את נפשו הצלנו!

הנהלה ביה"מ הלכה למעשה

רחוב אלישע, בני ברק

גם רבנים יכולין לטעות – וגם רבים יכולין להכשל

כמה תמיהי סליקו ואזלו מפי הרבה מהמוני העם.

- (א) האיך יתכן שרבנים יטעו לומר על חלב, דשומן כשר הוא.
- (ב) ממ"נ אם הרב נאמן לשאר איסורי תורה למה אינו נאמן בענין חלב.
- (ג) הכי צריכין לחוש למה שיש מערערין כי יש חלב, כל שאיננו בקי בענין.
- (ד) הכי באפשרי שחלק מינכר מכלל ישראל יכשלו באכילת איסור כה
חמור שעונשו בכרת.
- (ה) האם יש היתר למי שבקי ברוע המצב לאחוז בפלך השתיקה ולהיות
בשב ואל תעשה.
- (ו) האם רשאי הרבנים המכשירין להעלים עין מן הערעור שלא תפגום
כבודם.

(ז) למה באמת יצא תקלה זאת מיד גדולים ורבנים.

(ח) למה יארה כזאת שציבור גדול ורחב יכשל בחלב?

תשובה: על ראשון ראשון, (א) האיך יתכן שרבנים יטעו – דבר זה מקרא
מפורש הוא (ויקרא ד') "ואם מעיני העדה נעשתה לשגגה" ופירושו חז"ל (עי'
רש"י) שהכוונה כי נעלם מסנהדרין שהם עיני העדה והא לך דברי חז"ל
מפורשין בהוריות הורו ב"ד לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה וכו'
ומבואר שם להלן דף ג: דחייבין ב"ד להביא חטאת על שגת הוראתן.
ומבואר ברמב"ם (ה' שגגות פ"ב, י"ג) דמידי בבית דין הגדול שהוא
הסנהדרין שישבו בלשכת הגזית (אשר עליהם הכתוב אומר לא תסורו מן
הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל) ומיירי ג"כ ששגו כולם בהוראה זו והורו
להקל. וחז"ל הרמב"ם שם: "כל דבר שחייבין על שגגתו חטאת קבועה אם
שגגו ב"ד הגדול בהוראה והורו להתירו ושגגו העם בהוראתן ונשו העם ...
ואח"כ נודע לב"ד שטעו הרי ב"ד חייבין להביא קרבן חטאת על שגגתן
בהוראה ואע"פ שלא עשו הן בעצמן מעשה שאין משגיחין על מעשה ב"ד כלל
בין עשו בין לא עשו אלא על הוראתן בלבד" עכ"ל.

ולהלן שם (פייג הי"א) וז"ל: "וכן אם הורו וידע אחד מהן שטעו ואמר להם טועין אתם ורבו עליו המתירין הרי ב"ד פטורין ... שנאמר **ואם כל עדת ישראל ישגו עד שישגו כל הסנהדרין**" עכ"ל.

ומבואר להדיא (בהוריות ב.) בגמרא דמייירי גם **בהוראת חלב להיתר**, וז"ל השי"ס "לא תויי הורו ב"ד שחלב מותר, וברשיי על המשנה הורו ב"ד כגון שהורו שחלב או דם מותר" וברמב"ם שם (פייג הי"ד) "הורו ב"ד שחלב מן החלבין מותר ואכל וכו' ואח"כ הורו שע"ז פלונית מותרת ועבד אותו ע"ז" עכ"ל. המעיין היטב בשי"ס ורמב"ם שם יראה שעל הרוב נקטו לדוגמא הוראת חלב, ע"ש.

ומעתה לא נשאר לו אלא להתבונן קצת אם אצל הסנהדרין שהיו גדולי הדור ממש בתורה בחכמה ביראה ובאהבת ד' ובמדות טובות, בלי שום נגיעות, כמבואר ברמב"ם (ה' סנהדרין פ"ב) דסנהדרין היו בעלי חכמה, נפשם שפלה, חברתם טובה, גבורים במצות ומדקדקים על עצמם וכובשין יצרם, לא יהא להם שום גנאי, ולא שם רע, ויהא פרקן נאה, שונאי בצע ואף ממון שלהם אינם נבהלין עליו, אוהבי האמת, שונאי החמס ובורחין מכל מיני העול, מנוקין מעון וגם ממומי הגוף.

ואחר כל אלו הי' באפשרי שתזדמן להם מכשול בהוראה להיתר חלב ולומר על כולן או מקצתן מותר, אע"ג דכתיב אלקים נצב בעדת קל, וגם ישבו בלשכת הגזית שהוא בבית המקדש אשר שם עיקר השראת השכינה מ"מ אפשר שיארע זאת, שהיו שבעים ואחד צדיקים יושבין יחד ועטרותיהן בראשיהן. ומה יענו אזובי קיר כמוני היום שרחוקין אנו מלהשיג אפילו כטפה מן הים קדושת הסנהדרין. על אחת כמה וכמה שאין מן הנמנע שיארע כזאת.

ודבר נפלא מאוד מצאתי בדברי חד מקמאי מדבריו כי אדרבה כל הגדול מחבירו יותר עלול להכשל בחטא כזה אמר הכתוב: אשר נשיא יחטא. ומאחר שהוא מורגל בגדולה רבה כ"כ, שהוא מלך על כל ישראל, בודאי יבוא לכלל גאוה וזו תביאו לכלל חטא בלא שום ספק. (זוהר ויקרא דף כ"ב ע"א, וש"ך, ורבנו בחיי ותולדות יצחק, וכלי יקר).

ולפי"ז מי שבא בטענה כזו עדות הוא ששכח מקרא מפורש וגמרא מפורשת.

ב) טענה שני': דאם הרב נאמן לשאר דברים למה אין נאמן בזה. אהובי ידידי לא עלי תלונתיכם כי אם על תורת ד' תמימה, והאיך יאמר והקרא שמעיני העדה נעשתה לשגגה והלא אם נאמן לכל איסורי תורה כמו שהכתוב מצווה ואומר "לא תסורו מן הדבר אשר יגידו לך" האיך שגג בדין זה ש"מ שאין אנו דנין היקש וגו"ש כזאת ובאפשר שיהי' בקי בכל התורה ויאונה מכשול של שגגה לידו.

ג) טענה שלישית: — האם צריך מי שאינו בקי לחוש למה שיש מערעירין, הנה לא נכניס עצמינו בפלפולה של תורה לברר הדבר משורת הלכה כי אין כאן מקומו והדבר סובל אריכות, אולם רצונינו לבא בדרך אחרת וקצרה, שני טענות גדולות מנוגדים לטענה זו, חדא לכל המון, והשנית ליראי ד' ואנשי מעשה.

ראשית הלא קבעו לנו חז"ל כי גדול המחטיא יותר מן ההורג () ובוזה הורו לן חז"ל כי אצל ישראל הנשמות העיקר ומחויבין ישראל למסור נפשם עבור אמונתם וקדושתם והנשמה הוא נצחי והגוף טפל הכלי אומנות בלבד לעבוד בהן ליוצרו, והאי עלמא כפרוזדור לפני הטרקליו.

וא"כ יתובנן כ"א בדעה נכונה אם יבאו מערערים לערער כי באכילת מאכל פלוני יסתכן גופו ויחלה קשות עד למיתה ממש, כל בר דעת יתרחק מאכילת דבר פלוני בתכלית כי מה לו לצרה אפילו מצד הספק, וכן אם יבאו מגידין ויאמרו אל תסע בדרך פלוני כי לסטים קשים הורגי נפשות על הדרך, ולעמתם יאמרו אחרים אל תדאג ועל אחריות שלי תוכל לנסוע, כל בר שכל לא יכניס עצמו לספק סכנה וגם לא ישלח בניו או בנותיו ושאר קרובי משפחתו בדרך זו, וכפי כחו ועתו ירחיק גם אחרים מהליכה לשם.

וא"כ הלא כן הדבר הזה ממש בענין חלב, אכילת חלב אפילו בשוגג מטמטס הלב וזורת נפש ונשמה משורשו העליון כמבואר בקדמונים ואחרונים (ע"י אגרת לקדושה מרמב"ן פ"ד, ופרי"ח ושי"א סי' פ"א) וגם כאשר כל העם בשגגה מכניס נפשות ישראל לצד הטומאה ומעבירן מדת ישראל (ע"י שו"ת ד"ח ח"א יור"ד סי' ז') ולעולם לא יזכה לראות אור גם לעוה"ב (כמבואר ביסושי"ה פ"ז ע"ש) ולפ"ז מי פתי יסור הנה לפטם גופו בדבר שיש מערערין ואומרים כי יש בו סם המות הממית נפשו רוחו ונשמתו של אדם ומורידו עד שאול תחתיו ומי יקח נפש בניו ובנותיו ולכרות נשמתן ממקור העליון אפילו במקום ספק.

וגם בחלק הגוף הלא עונשו במזיד בכרת, ובשוגג בשגגת כרת, ומי עלה בשמים וירד להעיד כי מי ששמע ערעור על ענין ניקור החלב ואוטם אזנו באמרו מי יאכילנו בשר שנידון כשוגג, והלא סוף כל סוף מעשינו שבכל יום מעידין שהגיע הזמן לפשפש במעשים אחר חטאות של עונשי כריתות בו בפרק שצעירים ואפילו ילדים נחטפים באופן פתאומי בשחר ילדותם, וכי חשיד קוב"ה דעביד דינא בלא דינא, ואין הזמן לחפש לימודי זכות על כל דבר ולנהוג בו היתר בזמן שרואין כי כל יום קללתו מרובה מחוברתה ילדים קטנים נשאר בלי אב או אם ואין עונה, בוכין מרירות והורים בוכין על ילדיהם שנחטפו טרם ידעו להבחין בין טוב לרע.

ונגד החסידים ואנשי מעשה אנו נואמים האיך מצאו קנה המדה למדוד אשר נזירות מאכילת קניידלע"ך וגעבראקטס (מצה שרו"י) או קניית אתרוג יקר בן כמה מאות בכל הידורים. ועלייה מהודרת לס"ת, וטלית נאה, מוכרחין להדר אחריהם יותר מגופן של תורה שהם יסוד נשמת חיים של יהדות החרדית וקיומן כמו הרחוקת אכילת בשר שיש עליהן ערעור מטעם בלתי ניקור הוגנת. וד"ל.

טענה רביעי: – הכי אפשר שחלק גדול מכלל ישראל יכשלו, התירוץ ע"ז הוא ברמב"ם הנ"ל (ה' שגגות פ"יב ה"א) וז"ל: בין שעשו כל ישראל שבארץ ישראל עפ"י ב"ד שהורו בין שעשו רוב ישראל ... בין שעשו רוב השבטים. וכו' ולהלן (פ"יג ה"ב) בזה"ל: כיצד היו יושבי ארץ ישראל שש מאות אלף ואחד. והיו עושין בהוראת ב"ד שלש מאות אלף ואחד ... הרי ב"ד חייבין עכ"ל, ולפ"ז כל ישראל שש מאות אלף, והמעין היטב בשי"ס וברמב"ם יראה דה"ה עשו כלל ישראל כולו, עיין בזהר ויקרא כב א.

טענה המישי: — האם יש היתר לרב או לאחר לשתוק באם יודע ערעור, דבר זה מבואר היטב בש"ס (שבת נד.) מי שיש בידו למחות ואינו מוחה נתפס על אותו עון. וכן אחז"ל (סנהדרין כז: שבועות לט.) ויכשלו איש בעון אחיו מלמד שכל ישראל ערבין זה לזה, ולפי"ז מי שיוודע דבר ושותק נתפס על העון כאילו הוא בעצמו במו ידיו מכשיל הרבים.

ומצאתי חידוש גדול ונפלא בסי' ילקוט מעם לועז פי' י"ד שהביא מבעל העיטור ושי"ך שדרשו דין זה של כל מי שיש בידו למחות וכו' מפרשה זו שמדובר מנשיא שנכשל בחלב ודרשו שבאמת הנשיא לא חטא רק הקהל ובשביל שלא מיחה הנשיא בהם העון תלוי בו. וז"ל שם: (ויקרא פרק י"ד בסופו) ודעו שאם יש במקום גדול שיש כח בידו להוכיח ולמחות על איזה עון או עול שעושים בני דורו, והוא אינו עושה כן, ואינו רוצה לדבר ולהתערב בדבר כדי שלא ישנאו אותו הבריות, כל החטאים שעושים העיר נחשבים כחטאיו ועון כולם תלוי בו. ולכן נסמך תחלת הפרשה הזאת: אשר נשיא יחטא, עם סופה של הפרשה הקודמת חטאת הקהל הוא, לרמוז שאם יש חטא בקהל, הסיבה היא, אשר נשיא יחטא, היינו אם הוא גדול הדור ויש בידו למחות ואינו מוחה העון תלוי בו. (כלי יקר, בעל העיטור ושי"ך).

טענה שישי: — אם רשאי רבנים ושאר אנשים מסויימים להעלים עין מגודל המכשלה שלא תפגום כבודם, עי' משאחז"ל (תורת כהנים ויקרא, ובהוריות דף י' מובא ברש"י עה"ת פי' ויקרא עה"כ אשר נשיא יחטא) וז"ל: לשון אשרי אשרי הדור שהנשיא שלו נתן לב להביא כפרה על שגתו ק"ו שמתחרט על זדונותיו.

ועי' בספה"ק ויואל משה (מאמר ג' שבועות או' קנ"ב) וז"ל: שאם עיני העדה במדה זו להתודות על השגה אי"ז אלא לשון שמחה אשר בדורינו עכשיו בעוה"ר עדיין לא זכינו לשמחה זו.

טענה שביעית: — למה יארע תקלה לגדולים שבדור, דבר זה כבר ביארו הספרים שזה בא מעון הדור, עי' הפלא"ה בסי' פנים יפות פי' ויקרא (עה"כ אשר נשיא יחטא) שכי' וז"ל: שסיבת חטא השוגג לכהן משיח מפני אשמת העם שגורם העלמתו, והביא שם (עה"כ אם הכהן המשיח) דחז"ל כו' רגיז רעיא על ענא עביד לנגדא סמותא (ב"ק נב.) ופירש"י וז"ל: כשהמקום נפרע משונאי ישראל ממנה להם פרנסים שאינן מהגונין.

ובנזר הקודש (בראשית רבה פי' סי' י"א) תמה ע"מ שמצינו שם דנכשלו אמוראי במידי דאכילה (ומבואר בש"ס חולין ה: ובתוס' דבאכילת איסור אין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים). ותירץ בנזה"ק דכיון שנתמעטו הדורות אע"פ שבודאי נמצא גם בדורות אחרונים בני אדם גדולים מאד במעלה מ"מ באשר אין דורם זכאי גם הם יורדין ממדרגתן. ע"כ.

טענה שמינית: — למה יכשלו רבים בפעם אחת? תשובה לדבר כי הדרך הוא בכל עבירה שאדם רואה שאחרים נכשלים בה נכשל אחריה בקל וכל אחד גורר את חברו ומה"ט בבשר כיון שרבים אוכלים בשר ואינם רוצים לפרוש ממנה עם כל הערעורים מפני אטימת לבם שאר כל הקהל נגררים אחריהם, ודבר זה מבואר היטב בכלי יקר ויקרא ד' עה"כ ואם נפש אחת

תחטא ומובא בילקוט מעם לועז ויקרא פי י"ד וז"ל: שאם הוא חטא שאדם רואה אחרים שעושים אותו, הוא עלול לשגות שהדבר מותר והוא עשוי לעבור עליו, שכן יש מקום לטעות, אבל חטא שאינו רואה כלל שאחרים יעשוהו, רחוק מן הדעת שהוא יעשה. ולכן אומר שם הכתוב: ואם נפש אחת תחטא. ונאמר כאן "אחת", שלא נאמר כן בבל הקרבנות דלעיל, כדי לרמוז שרק הוא חטא באותו החטא, שלא ראה חטא זה אצל אחרים (כלי יקר).

דעת תורה

רוח הקדוש גלוי בבית מדרשו של רבינו זצוק"ל חבי"ע

בסה"ק דברי יואל נפי ברכה דף ר"א כי וז"ל: אולם הא דלא בשמים הוא ושאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה הוא יסוד ושורש כל התורה כולה דאליה אין כאן תורה כלל, דהרי כבר הי' לעולמים כמ"ש במס' שבת קט"ז ע"ב ... ואפשר יעשה אותות ומופתים ע"י תחבולות וכישוף ונביא ישמע אליך עשה כן, ושבתי צבי תר"ו (תפח רוחו ונפשו) אמר שנתהפכו המצות ונעשו מעשין לאוין ומלאוין עשין, ואפי' אם לא נאמין כן בכללות התורה מ"מ אין שום מצוה שנשאר במתכונתה כל אחד יאמר חלמתי חלום **שחלב** זה אסור **זה מותר**, וזה יאמר כך וזה כך ותפוג תורה, ע"כ כללא כ"ל חקב"ה שאין הנביא רשאי לחדש שום מצוה מהישנות. עכ"ה"ק.

הערה: פוק חזי עיניו הקדושים של רבינו הקי זכ"ע המאמינים למרחוק וכאשר רצה לתת משל למה שיארע באחרית הימים להחליף מצות התורה נקט **חלב** וגם בזה לא קאמר שיעמוד נביא ויאמר הותר **חלב** לגמרי אלא **שחלב** זה אסור ו**חלב** האחר מותר ממש כעין המאורע בימינו.
